

úvod bohoslužeb Jiří Polma

včetně čtení: Mk 3,1-6

 Fp 1,3-11

Apoštol Pavel sedí kdesi v kriminále, ani nevíme pořádně kde, a píše dopis. Nestěžuje si v něm. Ani na osobní situaci, ani na špatné podmínky, ani na to, jak neustále naráží na nepřízeň kvůli zvěstování evangelia. Ale naopak vyjadřuje vděčnost Bohu za sbor ve Filipis, do něhož svůj dopis adresuje, děkuje za své souvěrce a dokonce je povzbuzuje.

My sedíme v kostele, přišli jsme sem zcela svobodně, ale nad stavem našich sborů si často naříkáme. Pláčeme nad slabou účastí, nad malou obětavostí, nad chybějící mladou generací, nad rychle se snižujícími počty kazatelů. Řešíme, co s námi a naší církví bude, když to takhle půjde dál. A vyhlídky jsou to dost temné. Jaký to protiklad! Jaká rozdílnost!

Zcela jistě bychom se měli u apoštola inspirovat, nechat se jím strhnout k jeho pohledu, nechat se nakazit alespoň něčím z jeho nadšení a z jeho způsobu myšlení.

Na prvním místě je to jeho již zmiňovaná vděčnost. Je si totiž moc dobře vědom, že existence sboru ve Filipis, ale i kdekoliv jinde, v Železném Brodě nebo ve Dvoře Králové, není výsledkem především lidské snahy a práce, ale je založena na milosti Boží, na díle Ducha svatého, jehož se někteří lidé stali nástroji. Nebýt působení Páně, zůstávala by všude jen pustina a suchopár, po oázách typu církevních sborů by nebylo ani vidu, ani slechu.

Když si toto uvědomíme, můžeme si dovolit ten luxus, že své obavy a temné vyhlídky pustíme tak říkajíc k vodě. Nebo lépe: Složíme je do péče Boží. Je to Bůh, který své dílo s námi začal, on je udržuje při životě a jistě je přivede i ke svému cíli. „Ten, který ve vás začal dobré dílo, dovede je až do dne Ježíše Krista.“ (v.6) Důvěrným odevzdáním se do Božích rukou získáváme nadějný výhled a jistotu. Tím, že se vzdáme svých vlastních představ, jak mají věci být podle nás, otevíráme se budoucnosti Boží.

Proto se apoštol modlí za sbor, tedy obrací se k Bohu v těch církevních záležitostech, odevzdává Bohu život sboru, jemu svěruje společenství věřících, na kterém mu záleží.

To ale jistě neznamená, že by se nezajímal o to, jak to ve Filipis vypadá, že by nepřemýšlel o tom, co by sboru prospělo, kam by se měl ubírat, o co usilovat. „Modlím se za to, aby se vaše láska ještě víc a více rozhojňovala, ... abyste rozpoznali, na čem záleží.“ (v.9n) Jak překládají Kraličtí: „Abyste zkušením rozeznati mohli užitečné věci od neužitečných.“

Ono to spolu velmi úzce souvisí. Slovo „láska“ je totiž tak obecné a mnohoznačné, že je apoštol upřesňuje, vyjasňuje jeho obsah a náplň.

Za příklad lásky, která umožňuje poznat, na čem opravdu záleží, co je užitečné a co ne, by mohl sloužit i příběh o Ježíšově uzdravení muže s chromou rukou v synagoze v den sobotní, jak jsme jej slyšeli z prvního čtení. Na čem skutečně záleží? Na doslovném a přísném dodržování přikázání? Na pravověrném učení? Anebo na hluboké vnímavosti k lidské nouzi? Na skutku milosrdenství a pomoci? Užitečnou věcí je, aby na nás „Ježíš nemusel hledět zarmoucen tvrdostí našeho srdce,“ (Mk 3,5) kdy člověk myslí jen na sebe.

Dokážeme poznávat, co lidé kolem nás potřebují? Vnímáme jejich zápasy, otázky, nejistotu? Víme, co v lidech odumřelo tak, že to kazí jejich život? Pokud chceme a máme být oázou, kde druzí najdou odpovědi, odpočinutí, ujištění, kde se jim odhalí smysl, je tato vnímavost k druhým zásadní podmínkou. Jinak se nám snadno stane, že nabízíme odpovědi na otázky, na které se nikdo neptá. Asi jako v té známé příhodě, kdy na bibloardu stojí veliký výrazný nápis: „Ježíš je odpověď.“ Pod tuto větu kdosi rukou napsal: „A jak zní otázka?“

Láska zkouší poznat, co druhé lidi trápí. Neví to dopředu. Zkouší, hledá. A vede k přinášení „ovoce spravedlnosti,“ k jednání, které se trápení druhých postaví a proměňuje jejich úděl. To je důležité, na tom opravdu záleží. Prosazování takové lásky v našich sborech je onou věcí užitečnou. Vše ostatní, čím se tak často zaobíráme, jsou skutečnosti v porovnání s láskou méněcenné či zcela bezcenné. To věděla už stará Jednota, když rozlišovala, právě na základě apoštolské rady, skutečnosti podstatné, služebné a případné.

Nepřekvapí nás, když v tom nemá jasno svět, třeba nejvyšší političtí představitelé naší země. Ale ono se nám to často dere i do církve. Obranou proti tomu je odevzdat sebe a své sbory Bohu, v modlitbě, s pokorou a důvěrou. Vždyť naší jedinou nadějí není za každou cenu udržet, co je teď. Nejsme určováni jen tím, že to co bylo, už je nenávratně pryč a nikdy se nevrátí. Nevěříme přeci, že by vítězila prázdnota a zmar. Ale vyhlížíme přeci, že Bůh vede všechno ke svému cíli. On dokončí, co začal. I když to bude možná znamenat velké změny i v těch našich sborech. Přidržíme-li se věcí důležitých, s cílem připraveným naším Pánem se nemineme.

A to je apoštolu Pavlovi v jeho těžké osobní situaci pevnou oporou a povzbuzením Dokáže se obracet k Pánu. Podporuje jej společenství věřících. A v jeho trápení ho nese ten, kterému patří naše sbory. Kéž se u Pavla dokážeme přiučit a necháme se jím nadchnout. Amen

Náš Pane Ježíši Kriste, ty jsi laskavý a soucitný, vysušuješ slzy, dáváš sílu unaveným a povzbuzuješ. Tvým prostřednictvím předkládáme Bohu své přímluvy a prosby:

- Ty vidíš obklíčené civilisty v syrském Aleppu a v iráckém Mosulu, vystrašené děti, bombardované obyvatelstvo, ty, kteří nemohou utéct před střelbou a slouží jako živé štíty, hlad a nouzi těch, kdo nemohou být zásobováni. Ty můžeš ochraňovat, obrátit pláč v radost, můžeš přinést svobodu a mír. Prosíme tě o to.
- Ty vidíš Haiti zpustošené hurikánem, pozůstalé po obětích, lidi bez domova, ty, kdo nemají přístup k pitné vodě a ohrožuje je epidemie cholery. Ty můžeš probudit soucit a milosrdenství, můžeš nadchnout lidi pro pomoc a solidaritu. Prosíme tě o to.
- Ty vidíš nemocné, jejich touhu po uzdravení, ošetřovatele i příbuzné, kteří se o ně starají. Ty můžeš povzbuzovat vzájemnou lásku, můžeš žehnat práci lékařů a sester. Prosíme tě o to.
- Ty vidíš politické soupeře, kterak svou nenávistí a osočováním rozdělují společnost, hloubí příkopy, pošlapávají pravdu, kterak jdou jen za svým prospěchem a nikoli za obecným dobrem. Ty můžeš proměnit sobce v zodpovědné lidi, můžeš smířit nepřátele ke snažení se o dosažení společného dobrého cíle. Prosíme tě o to.
- Ty vidíš naše sbory, naše snažení oslovovat okolí evangeliem, vidíš, jak narážíme na nezájem a odmítání. Povzbuzuj nás vědomím, že žijeme z tvé lásky, že ti na nás záleží, neboť jsme součástí tvého díla, posiluj nás poznáním, že se nás nikdy nevzdáš a bezpečně nás vedeš k cíli Božího království. Prosíme tě o to.

Ve tvém jménu společně k Bohu voláme: Otče náš ... Amen

Poznávejme Hospodina, usilujme ho poznat. Jako jitřenka tak jistě on vyjde. Přijde k nám jako přívaly dešťů, jako jarní déšť, jenž svlažuje zemi. ... Chci milosrdenství, ne obět', poznání Boha je nad zápalý.
(Oz 6,3.6)

Ať Hospodin ti žehná a chrání tě,
ať Hospodin rozjasní nad tebou svou tvář a je ti milostiv,
ať Hospodin obrátí k tobě svou tvář a obdaří tě pokojem. Amen
(Nu 6,24-26)